

ข้าว สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย THAI RICE EXPORTERS ASSOCIATION

สถานการณ์ส่งออกข้าวไทย 4 เดือนแรก และแนวโน้มครึ่งปีหลัง ปี 2557

ปริมาณส่งออกข้าวไทย จำแนกตามชนิดข้าว ระหว่างปี 2554 – 2557

ชนิดข้าว	2554	2555	2556	ม.ค.-เม.ย. 2556	ม.ค.-เม.ย. 2557	Δ(%) 57/56
ข้าวขาว	4,568,388	2,572,840	2,823,517	885,703	1,612,660	82.1
ข้าวหอมมะลิ	2,359,607	1,912,657	1,915,189	606,727	632,679	4.3
ข้าวหนึ่ง	3,409,839	2,049,618	1,650,832	411,706	621,848	51.0
ข้าวเหนียว	161,696	113,685	137,451	63,288	51,671	-18.4
ข้าวหอมปทุมธานี	212,020	85,629	85,629	17,824	24,715	38.7
รวม (ตัน)	10,711,550	6,734,429	6,612,620	1,985,248	2,943,573	48.3
มูลค่า (ล้านบาท)	193,843	142,976	133,852	42,273	49,280	16.6
มูลค่า(ล้านเหรียญฯ)	6,432	4,632	4,420	1,423	1,526	7.2

ประเทศผู้นำเข้าข้าวไทย 10 อันดับแรกปี 2554-2557

ประเทศ	2554	2555	2556	ม.ค.-เม.ย. 2556	ม.ค.-เม.ย. 2557	Δ(%) 57/56
1.BENIN	199,799	335,096	919,041	205,975	240,539	16.8
2.COTE D'IVOIRE	602,856	356,807	310,098	101,475	226,437	123.1
3.CHINA	303,667	176,214	327,559	86,708	191,816	121.2
4.CAMEROON	206,844	278,436	282,992	53,606	173,030	222.8
5.U.S.A.	393,618	361,722	386,844	130,140	162,330	24.7
6.SOUTH AFRICA	589,743	366,745	419,373	93,909	146,042	55.5
7.MALAYSIA	330,932	70,768	144,281	32,383	144,225	345.4
8.NIGERIA	1,511,813	1,182,518	175,818	42,532	130,903	207.8
9.MOZAMBIQUE	179,281	202,456	215,543	39,526	130,017	228.9
10.JAPAN	291,932	196,802	267,975	99,076	110,093	11.1
OTHERS	6,101,064	3,206,863	3,162,161	1,099,918	1,288,141	17.1
TOTAL	10,711,550	6,734,429	6,612,620	1,985,248	2,943,573	48.3

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สถานการณ์การค้าข้าวของโลกปี 2557 และคาดการณ์ปี 2558

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (The U.S. Department of Agriculture; USDA) คาดการณ์ว่าการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) ในปี 2557 ในเบื้องต้นจะมีปริมาณ 40.79 ล้านตัน (ข้าวสาร) เพิ่มขึ้น 4.64% เมื่อเทียบกับปี 2556 โดยในส่วนของประเทศผู้ส่งออกนั้น คาดว่าประเทศไทยจะส่งออกเป็นอันดับที่ 2 ที่ปริมาณ 9.0 ล้านตัน ในขณะที่ประเทศอินเดียคาดว่าจะยังคงส่งออกมากเป็นอันดับ 1 ที่ปริมาณ 10.0 ล้านตัน ตามมาด้วยเวียดนามปริมาณ 6.5 ล้านตัน ปากีสถานปริมาณ 3.9 ล้านตัน และสหรัฐฯ 3.2 ล้านตันตามลำดับ

คาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออก 5 อันดับแรกในปี 2557 และ 2558

ประเทศ	2555	2556	2557*	(%) 57/56	2558*
การส่งออก-นำเข้าของโลก	39.93	38.98	40.79	4.64	41.29
อินเดีย	10.25	10.48	10.00	-4.58	9.00
ไทย	6.95	6.72	9.00	33.93	10.00
เวียดนาม	7.72	6.70	6.50	-2.99	6.70
ปากีสถาน	3.40	3.60	3.90	8.33	3.90
สหรัฐฯ	3.31	3.27	3.20	-2.14	3.25

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนพฤษภาคม 2557)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

อย่างไรก็ดี จากข้อมูลของ THE RICE TRADER รายงานว่า ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2557 ประเทศไทยส่งออกข้าวมาเป็นอันดับที่ 1 ปริมาณ 3.93 ล้านตัน อินเดียเป็นอันดับสองปริมาณ 3.74 ล้านตัน และเวียดนามเป็นอันดับ 3 ปริมาณ 2.4 ล้านตัน

สำหรับประเทศผู้นำเข้าข้าว นั้น คาดว่าในปี 2557 ประเทศจีนจะยังคงนำเข้าข้าวมากเป็นอันดับ 1 ที่ปริมาณ 3.2 ล้านตัน ตามมาด้วยประเทศไนจีเรียปริมาณ 3.0 ล้านตัน ฟิลิปปินส์ปริมาณ 2.0 ล้านตัน อิหร่านปริมาณ 1.65 ล้านตัน และอิรักปริมาณ 1.4 ล้านตัน

คาดการณ์ปริมาณนำเข้าข้าวของประเทศผู้นำเข้า 5 อันดับแรกในปี 2557 และ 2558

ประเทศ	2555	2556	2557*	(%) 57/56	2558*
การส่งออก-นำเข้าของโลก	39.93	38.98	40.79	4.64	41.29
จีน	2.90	3.50	3.20	-8.57	3.70
ไนจีเรีย	3.40	2.40	3.00	25.00	3.50
ฟิลิปปินส์	1.50	1.00	2.00	100.00	1.80
อิหร่าน	1.50	2.15	1.65	-23.26	1.70
อิรัก	1.48	1.29	1.40	8.53	1.45

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนพฤษภาคม 2557)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

คาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวของไทยในปี 2557 โดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย

ชนิดข้าว	2554	2555	2556	% (56/55)	% (สัดส่วน ชนิดข้าว)	คาดการณ์ 2557 (เดิม)	คาดการณ์ 2557* (ใหม่)
ข้าวขาว	4.57	2.57	2.86	11.1	43	3.2	4.4
ข้าวหอมมะลิ	2.36	1.91	1.92	0.1	29	2.1	2.1
ข้าวเหนียว	3.41	2.05	1.65	-19.5	25	2.0	2.2
ข้าวเหนียว	0.16	0.11	0.14	20.9	2	0.14	0.2
ข้าวหอมปทุมธานี	0.21	0.09	0.05	-39.6	1	0.06	0.1
รวม	10.71	6.73	6.61	-1.8	100	7.5	9.0

* คาดการณ์ ณ เดือนมิถุนายน 2557

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร

ในปี 2557 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวที่ 9.0 ล้านตัน เป็นมูลค่า 4,750 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นมูลค่า 150,000 ล้านบาท)

ปัจจัยที่มีผลในเชิงบวกและเชิงลบต่อการส่งออกข้าวไทย

ในปี 2557 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดว่า การส่งออกข้าวจะมีทิศทางที่ดีขึ้นจากปีก่อนหน้า จากการที่รัฐบาลยังไม่มีมาตรการแทรกแซงตลาดข้าวในช่วงนี้ ส่งผลให้ภาวะการซื้อขายข้าวในตลาดเป็นไปตามกลไกตลาด อย่างไรก็ตามในปีนี้อาจยังคงเป็นปีที่ท้าทายความสามารถของผู้ส่งออกข้าวไทยจากภาวะการแข่งขันในตลาดที่เกิดจากหลายปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยคาดว่าโอกาสและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในช่วงต่อจากนี้มีดังต่อไปนี้

ระยะ	ปัจจัยเชิงบวก
ระยะสั้น	รัฐบาลยังไม่มีมาตรการแทรกแซงตลาด ทำให้กลไกตลาดทำงานได้เต็มที่
	ราคาข้าวของไทยต่ำกว่าคู่แข่ง โดยเฉพาะข้าวขาว ทำให้ผู้ซื้อหันมาสนใจข้าวไทยมากขึ้น
	เวียดนามมีภาวะส่งมอบข้าวให้ฟิลิปปินส์ ในขณะที่ราคาข้าวในประเทศปรับสูงขึ้น
	ปัญหาข้อพิพาทระหว่างจีนกับเวียดนามอาจให้การค้าชะงักงัน
	อิรักยกเลิกคำสั่งห้ามนำเข้าข้าวไทย
	ภาวะค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลง ส่งผลดีต่อการส่งออก
ระยะยาว	จีนดำเนินนโยบายอุดหนุนการเกษตร ทำให้ความต้องการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญเช่น เวียดนาม พม่า ปากีสถาน จึงหันไปสนใจตลาดจีนมากยิ่งขึ้น
	นโยบายความมั่นคงด้านอาหารของอินเดียฉบับใหม่ทำให้รัฐบาลมีภาระในการจัดสรรธัญพืชให้ประชาชนมากขึ้น และอาจมีการทบทวนนโยบายส่งออกข้าว
	สภาพอากาศของโลกที่ยังคงมีโอกาสเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น ปรากฏการณ์เอลนีโญ ภัยแล้ง ลมพายุพัดกระหน่ำ อุทกภัย และสภาพอากาศแปรปรวน อาจจะทำให้ผลผลิตบางประเทศลดลง

ระยะ	ปัจจัยเชิงลบ
ระยะสั้น	รัฐบาลไทยยังคงมีสต็อกข้าวปริมาณมาก ทำให้ลูกค้าขาดความเชื่อมั่นทั้งด้านราคาและคุณภาพข้าว
	การบังคับใช้มาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยฉบับใหม่ (2556) ทำให้ผู้ซื้อสับสน และอาจทำให้เกิดข้อพิพาท
	ผู้ซื้อจะสั่งซื้อข้าวให้เพียงพอสำหรับช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้นจะไม่ซื้อเก็บสต็อกไว้มาก
	ผลผลิตข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ เช่น เวียดนาม อินเดียมีปริมาณมาก ขณะที่ผลผลิตธัญพืชอื่นๆ เช่น ข้าวสาลี และข้าวโพดก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
	ประเทศผู้บริโภคข้าวและผู้นำเข้าข้าวหลายประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย หันมาให้ความสำคัญกับนโยบายพึ่งพาผลผลิตในประเทศ และมีมาตรการอุดหนุนเกษตรกร
ระยะยาว	ประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น เวียดนาม อินเดียมีผลผลิตข้าวและสต็อกข้าวปริมาณมาก และมีการส่งออกอย่างต่อเนื่อง
	ประเทศผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญ โดยเฉพาะเวียดนาม กัมพูชาต่างมุ่งเข้าสู่ตลาดข้าวคุณภาพสูง เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวขาว 100%
	ประเทศผู้ส่งออกรายใหม่ เช่น พม่า กัมพูชา ต่างประกาศนโยบายที่หันมาส่งเสริมการส่งออกข้าว และมีการลงทุนจากต่างประเทศ
	ประเทศผู้บริโภคข้าวและผู้นำเข้าข้าวต่างหันมาให้ความสำคัญกับนโยบายพึ่งพาผลผลิตในประเทศ และการอุดหนุนด้านการเกษตรมากขึ้น
	มาตรการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ ของหลายประเทศต่าง อาจทำให้เกิดอุปสรรคทางการค้ามากขึ้น
	ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังมีโอกาสเกิดความผันผวน ทั้งสหรัฐฯ จีน และยุโรป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวงกว้าง